

Motie “Een gezonde openbare ruimte”

De gemeenteraad van Rijswijk, in vergadering bijeen op 25 november 2025,

Constaterende dat:

- het gezondheidsbeleid een belangrijke rol speelt in het bevorderen van een gezond en langer leven van onze inwoners;
- Rijswijkse jongeren relatief vaak kampen met overgewicht¹, de maatschappelijke kosten hiervan aanzienlijk zijn en alsmaar stijgen;
- preventief gezondheidsbeleid bijdraagt aan het gezond, veilig en kansrijk opgroeien van kinderen en jongeren;
- het aanbod van reclame voor ongezonde voeding mensen actief verleidt tot ongezonde keuzes²;
- kinderen extra vatbaar zijn voor commerciële beïnvloeding en onvoldoende in staat zijn ongezonde reclame kritisch te duiden;

Overwegende dat:

- de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) voedselmarketing ziet als een bedreiging voor de volksgezondheid en overheden oproept om in te grijpen tegen reclames voor ongezond voedsel³;
- de landelijke overheid al werkt aan maatregelen tegen kindermarketing;
- twee derde van de Nederlanders graag een verbod op reclames voor ongezond eten voor kinderen wil⁴;
- het onlogisch is dat de gemeente inzet op een gezonde leefstijl door middel van o.a. het gezondheidsbeleid terwijl de openbare ruimte gevuld blijft met ongezonde reclames die dit ondermijnen;
- grote bedrijven een onevenredig aandeel innemen in de beschikbare reclameruimte, terwijl lokale en kleinere ondernemers hierdoor minder zichtbaarheid krijgen;
- het weren van reclame voor ongezonde voeding een effectieve, goedkope, en passende preventieve maatregel is om een gezonde leefstijl te bevorderen en kinderen en jongeren te beschermen tegen schadelijke invloeden, in lijn met het gezondheidsbeleid;

¹ We zien in Rijswijk op basis van de meest recente cijfers dat 13,6%²¹ van de jongeren tot en met 15 jaar overgewicht of obesitas heeft. Bij de jongvolwassenen (16-25 jaar) is dit percentage zelfs 30,3% en ligt daarmee boven het gemiddelde van de gemeenten om ons heen (regio Haaglanden 25,4%) alsook het gemiddelde van Nederland (25%).

² Zie de publicatie van het RIVM: er is een duidelijke oorzaak-gevolg relatie tussen reclame voor ongezonde producten/ diensten en het consumeren hiervan.
https://www.rivm.nl/sites/default/files/2021-07/LR_012065_131709_Factsheet%20ongezonde_voeding_V5.pdf

³ <https://www.who.int/news/item/03-07-2023-who-recommends-stronger-policies-to-protect-children-from-the-harmful-impact-of-food-marketing>

⁴ <https://www.nationalezorggids.nl/ziekenhuizen/twee-derde-van-nederlanders-wil-verbod-op-kindermarketing-voor-junkfood/>

- de gemeente zeker niet gaat over de keuzes van inwoners, maar wél over het eigen reclamebeleid en daarmee een voorbeeldfunctie kan vervullen;
- de gemeente met het reclamebeleid meer ruimte kan creëren voor reclame voor gezonde producten, waardoor consumenten beter geïnformeerde keuzes kunnen maken, zoals onlangs geadviseerd door TNO⁵;

Verzoekt het College:

1. het reclamebeleid in de openbare ruimte in overeenstemming te brengen met de doelstellingen voor een preventief gemeentelijk gezondheidsbeleid;
2. bij de eerstvolgende aanbesteding voor reclamecontracten de ruimte voor reclames voor ongezond voedsel en genotsmiddelen te beperken;
3. hiervoor richtlijnen van de overheid te gebruiken zoals de schijf van vijf van het voedingscentrum;
4. specifiek aandacht te hebben voor marketing aan kinderen en jongeren.

En gaat over tot de orde van de dag.

GroenLinks Rijswijk
D66 Rijswijk
PvdA Rijswijk
PG&R

Lara Oude Alink
Rens Veerman
Wil van Nunen
Mohamed el Majjaoui

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/10/25/verkenning-anders-consumeren-en-systeemverandering><https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/10/25/verkenning-anders-consumeren-en-systeemverandering>